SERIA II.—ANUL IV, No. 767. **Editia a treia** (cu supliment) MERCURI, 20 MAIŬ 1898

NUMĂRUL 10 BANĬ

ABONAMENTELE

Incep la 1 şi 15 ale fie-cărui luni

Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 50 leĭ
Şase luni . . . 15 » » » 25 »
Treĭ luni . . . 8 » » » 13 »
Un număr în streinătate 30 banĭ

MANUSCRISELE NU SE ÎNAPOIAZĂ

REDACŢIA

No. 3. — STRADA CLEMENŢEĬ — No. 3

EPOCA

TELEFON

NUMĂRUL 10 BANĬ

ANUNCIURILE

Anunciurĭ la pag. IV . . . . . 0.30 b. linia
» » » III . . . . . 2.— leĭ »
» » » II . . . . . 3.— » »
Inserţiile şi reclamele 3 leĭ rîndul

UN NUMĂR VECHIŬ 30 BANĬ

ADMINISTRAŢIA

No. 3. — STRADA CLEMENŢEĬ — No. 3

Drama din strada Semicercului

ŞARLATANUL

Dacă în ultima zi a închiderei Senatului s'ar fi găsit printre senatorĭ zece oamenĭ de iniţiativă, ignobilul Sturdza risca ca să fie huiduit şi înfierat ca un mizerabil ce este.

Această creatură ordinară a avut curajul ca să se falească, în plină şedinţă, de actul cel mai reprobabil pe care nicĭ un ministru romîn nu l'a comis de la 1864. Sturdza s'a lăudat cu emfas, că de la 1895 şi pînă astăzĭ, el nu a servit nicĭ un ban şcoalelor din Braşov, din subvenţia ştiută, pe care tot el o declară ca dreaptă şi datorită!

Nerusinarea individului a trecut orĭ-ce margine şi îndrăzneala lui nu are decît o scuză, aceea a slăbiciunei morale care este nivelul acestei ţărĭ.

Şi ce motiv a adus ignobilul pentru a justifica suprimarea subvenţiei în chestie? Unul singur, că după legile ungureştĭ şcoalelor din acel regat le este oprit a primi subvenţiĭ de la Statele străine.

«Nu am voit» a strigat ignobilul, «să expun şcoalele din Braşov, la «o astfel de eventualitate.»

Dar bine, ignobilule, legea maghiară la care te-aĭ referit datează de la 1884. Acest lucru nu a împiedicat pe diferite guverne romînestĭ de a servi acea subvenţie, nicĭ nu a pus prin aceasta în pericol existenţa şcoalelor din Braşov; ba, din contra.

Deosebite guverne romîne aŭ ştiut, pe de oparte să împace în aparenţă susceptibilitatea guvernului de la Pesta, iar pe de altă parte a satisface nevoile şcoalelor din Braşov, servindu-le o subvenţie care, după documentele vechĭ, eraŭ datoare să le servească.

Guvernul maghiar măcar că ştia că în realitate se serveşte un atare ajutor, totuşĭ fiind în imposibilitate de a constata legalminte faptul, nu a putut de la 1884 şi pînă la 1895 de cît să sufere această stare de lucrurĭ.

Epitropiĭ şcoalelor din Braşov nicĭ o dată nu aŭ putut fi puşĭ în poziţie critică faţă cu Ungurĭĭ, căcĭ nicĭ o dată *pînă astăzĭ* nu li s'a putut dovedi, prin *acte şi chitanţe*, că eĭ primesc subvenţie de la un Stat vecin. Iar faptul invocat de ignobil, că chiar de la 1884 încoace, subvenţia a figurat în unul saŭ două budgete ale Statului nostru, nu a constituit nicĭ odată o probă reală de primirea chiar a banilor, de vreme ce budgetele noastre nu indicaŭ anume şcoalele şi de vreme ce chiar în acest caz, încă era nevoe ca să se dovedească de ungurĭ primirea efectivă a banilor.

A trebuit ca să vină, la minister, o fiinţă nedemnă ca Sturdza care, trimiţînd copiĭ autentice ungurilor *după chitanţele de primire, de banĭ, ale epitropilor şcoalelor din Braşov*, să pună pe guvernul maghiar în poziţie a le dovedi acelora că primesc banĭ streinĭ şi că, prin urmare, este în drept, conform legeĭ, să le închidă şcoalele! Fără această mîrşavă faptă, comisă de Sturdza, adică fără comunicarea mandatelor şi a recepiselor celor în drept, Ungurĭĭ nu ar fi fost mai înaintaţĭ în 1898 de cît de la 1884 încoace, şi ar fi fost imposibil ca să poată ameninţa cu succes existenţa şcoalelor romînestĭ din Braşov.

Fapta lui Sturdza este aceea a unuĭ perfect mizerabil, slugă ignobilă a Ungurilor.

In adevar, acest nerusinat pe de o parte a pus pe guvernul maghiar în posesiunea dovezilor de primire de banĭ din partea eforilor şcoalelor din Braşov, iar pe de altă parte tot el invocă faptul că Ungurĭĭ aŭ dovezile servireĭ subvenţieĭ, pentru a o suprima sub cuvînt că şcoalele din Braşov sunt ameninţate în existenţa lor.

Dar această chestie e prea importantă pentru a ne opri aci.

CHIAR ŞI LA BÎRLAD

Cît caz n'aŭ făcut liberaliĭ de îndoita candidatură conservatoare la Bîrlad!

Eĭ, carĭ sunt divizaţĭ în Bucureştĭ ca şi în toate judeţele, în parlament ca şi la toate alegerile, făceaŭ un zgomot asurzitor, fiind-că într'un judeţ se prezintase douĭ candidaţĭ conservatorĭ.

Eĭ bine, chiar şi în judeţul acela, chiar şi la Bîrlad, colectiviştiĭ sunt bătuţĭ măr.

Aşteptăm acum să vedem ce aŭ să mai vorbească, pentru a acoperi ultima lor înfrîngere şi pentru a ascuţi ultima lor armă, aceea a divisiunilor noastre.

Probabil că marele eveniment al inaugurăreĭ monumentului lui Serurie îi va scuti de nevoea de a pomeni de alegerea de la Bîrlad.

SUSPENDAREA FAVORIĬ REGALE

In şedinţa de la 3 Martie curent, d. Aurelian, fost preşedinte al Camerii actuale, a declarat:

„Într'un moment dat ne-am pomenit că d. Lascar Catargiu se retrage şi am intrat noĭ de-a gata. *Noĭ n'am venit prin fară“.*

Trebue să complectăm pe d. Aurelian adăogînd că, nu o dată, ci de douĭ orĭ, a fost adus d. Sturdza la putere, fără voinţa ţărĭi.

Mai exact am putea zice că, o dată d. Sturdza a fost adus la cîrmă fără voinţa ţărĭi şi, o a doua oară, în contra voinţeĭ ţărĭi.

Credem dar că exprimăm numaĭ un adevăr netăgăduit şi în limitele celeĭ mai perfecte cuviinţe, cînd afirmăm că un guvern adus în atarĭ condiţiunĭ angajează mai mult ca un altul răspunderea şefului Statului.

Şi nenorocirea a voit ca tocmaĭ acest guvern să fie cel mai rău din cîte guverne, fie liberale, fie conservatoare, a avut ţara.

Nu e dar o critică pornită de la noĭ, ci e o consecinţă logică ce isvoreşte din constatările de mai sus, afirmaţiunea că guvernul actual micşorează prestigiul Coroaneĭ.

De cîtă popularitate se bucura, pînă acum treĭ anĭ, Regele Carol în toate ţările locuite de Romînĭ, chiar şi din afară de Regat! Şi cîtă îndoială a aruncat politica d-luĭ Sturdza în inimile Romînilor din Regat, din Macedonia şi din Transilvania!

Şi aceste sentimente păgubitoare Coroaneĭ, hrănite de politica d-luĭ Sturdza, se manifestă cu atît mai multă putere, cu cît ţara se rosteşte mai categoric în contra guvernului.

Ţara, care a răsturnat odată guvernul Sturdza şi care de atunci s'a manifestat sistematic, la alegerĭ, în contra guvernului actual, a dovedit că ea,—întru cît o priveşte—nu se împacă cu jocul mizerabil şi infam al neruşinatului care a exaltat în opoziţie sentimentul naţional şi apoĭ şi-a bătut joc, la putere, de tot ce are ţara mai scump.

Ar fi, de sigur, jignitor pentru ţară, ca să se poată, chiar pe nedrept, crede, că Regele nu simte ca şi ţara atingerea adusă orgoliului naţional, de un guvern, pe care alegătorii cu preţul a multor prigonirĭ nemunoscute Majestăţiĭ Sale, îl vestejesc, guvern care se înfăţişează ca adus, readus şi susţinut de Suveran.

De aceea credem că ne e permis a formula, în mod respectuos, acest deziderat, ca favoarea de care a beneficiat d. Sturdza în Octombrie 1895 să înceteze şi să revenim la statu quo ante.

Faţă de manifestaţiunile ţărei în contra ministerului Sturdza şi faţă de modul cum a venit acest minister la cîrmă, nu poate fi vorba de a răsturna prin Palat un guvern adus de ţară, ci cerem ca să se curme favoarea care a adus la putere guvernul nepatriotic al d-luĭ Sturdza, în contra căruia ţara protestează.

CESTIUNEA EXPOSITIEI

Comisar general fin de siècle.—Ce s'a făcut pînă acum?—Nicĭ comisiune, nicĭ regulament.

Comisar general fin de siècle.

A fost o adevărată surprindere pentru toată lumea, cînd a apărut decretul privitor la numirea d luĭ P. Poni în postul de comisar general al Romînieĭ la Expoziţia din Paris. Surprinderea a fost cu atît maĭ mare, că cestiunea participăriĭ Romînieĭ la Expoziţia din Paris, după ce a fost atît de urît compromisă timp de douĭ anĭ, de guvern, s'a încredinţat în mîinile unuĭ belfer, care nicĭ idee n'are de economie, industrie, comerţ şi finance, şi nu ştie ce însemnează organizarea unei expoziţiĭ.

Ştim din isvor sigur că d. Poni, simţindu se el singur chinez în această materie, s'a pus acum să înveţe, procurîndu-şi prin ministerul domeniilor următoarele lucrărĭ:

Notices sur la Roumanie par Al. Odobesco et P. S. Aurelian. Această lucrare a apărut în 1867, cu ocazia Expoziţieĭ din Paris.

La Roumanie economique *par dr. Obedenaro. Din aceste două scrierĭ anti deluviane, vrea comisarul general al Romînieĭ să dobîndească un lustru de cultură economică asupra Romînieĭ.*

D. Poni n'a isprăvit încă să înveţe pe din afară aceste două lucrărĭ, şi din această cauză d-sa nu şi-a putut forma o ideie generală asupra secţieĭ romîne la Expoziţia din Paris.

Ce s'a făcut pînă acum?

Lucru firesc că toată lumea se întreabă: ce s'a făcut pînă acum cu participarea Romînieĭ la Expoziţie? Mai ales comercianţiĭ şi industriaşiĭ sunt nerăbdătorĭ a şti, ba sunt chiar revoltaţĭ de incuria saŭ reaua voinţă a guvernului.

In această privinţă am aflat următoarele:

Abia s'a votat creditul de un milion 300 000 leĭ pentru Expoziţie, cîţĭ-va funcţionarĭ superiorĭ,—nomina sunt odiosa,—şi-aŭ creat diurne, carĭ se cifrează pînă la 7.000 leĭ lunar, sub cuvînt că lucrează pentru Expoziţie. In afară de aceasta, în urma stăruinţelor depuse de d. P. S. Aurelian, s'a creat un post retribuit cu 500 leĭ lunar, pentru ginerele său, d. Băicoianu, inspector domenial. Acest post e: şef al serviciului administrativ al secţiuneĭ romîne la Expoziţia din Paris.

In virtutea acestuĭ post, d. Băicoianu va avea însărcinarea să cutreere întreaga ţară şi să adune obiectele carĭ urmează să fie expuse.

Toată lumea se miră că o asemenea însărcinare s'a dat unuĭ tînăr fără experienţă, care n'are alt titlu în această materie, de cît pretenţia de a moşteni reputaţia de «mare economist» a socrului său, d. P. S. Aurelian.

Nicĭ comisiune, nicĭ regulament

In afară de aceste nu s'a făcut nimic, dar absolut nimic. Comisiunea pentru Expoziţie nu este încă numită, regulamentul nu este încă întocmit, personalul biroului administrativ nu este încă recrutat. Numaĭ diurnele favoriţilor sunt fixate.

Se zice că d. Dim. Sturdza face cele mai marĭ dificultăţĭ pentru numirea comisiuneĭ şi pentru întocmirea regulamentului.

Un personaj sus pus din partidul liberal ne-a spus, în această privinţă, următoarele:

— D. Sturdza vrea poate să facă şi aicĭ pe placul ungurilor? Vrea oare, prin această întîrziere, să compromită succesul secţiuneĭ romîne şi s'o umilească faţă de secţiunea ungurească?

Această întîrziere şi rea credinţă, sunt cu atît mai grave, că guvernul francez a făcut tot posibilul ca să înlesnească Romînieĭ să aranjeze o secţiune cît mai imposantă, mărind locul de la 350 la 800 metri pătraţĭ şi acordînd Statului romîn, în afară de terenul Expoziţieĭ, un teren de tul de mare pentru C. F. R. şi pentru serviciul maritim romîn.

MANIFESTAŢIUNE POLITICĂ

Guvernul a suferit o nouă şi strasnică lovitură la Bîrlad. Cu alegerea făcută acolo Simbătă, s'a complectat un lanţ întreg de înfrîngerĭ, a căror semnificare e vădită.

Dar nu de aceasta voim să ne ocupăm aci.

In urma ruşinoaseĭ căderĭ a candidatului guvernamental la primul scrutin, liberalii pretindeaŭ că cei douĭ candidaţĭ aĭ opoziţieĭ aŭ întrunit un număr aşa de mare de voturĭ mulţumită concursului liberalilor nemulţumiţĭ, Din aceasta eĭ trăgeaŭ concluziunea că alegerea nu poate fi considerată ca o manifestaţiune a colegiului, în favoarea partidului conservator şi în contra partidului liberal.

După rezultatul alegereĭ de balotaj putem controla afirmaţiunea liberalilor, căĭ s'a făcut complectă lumină asupra acestui punct important.

Colegiul I de Cameră din Tutova s'a manifestat hotărît în favoarea partidului conservator şi în contra partidului liberal.

O simplă inspecţiune a cifrelor ajunge spre a invedera aceasta.

La primul scrutin, aŭ întrunit: d. Lupu Costache 94 voturĭ, d. Nicorescu 83, şi d. Th. Iamandi 72 voturĭ. Peste tot aŭ fost deci 249 voturĭ, din carĭ cei douĭ candidaţĭ conservatorĭ aŭ obţinut 166.

La scrutinul de balotaj aŭ fost tot 249 de voturĭ, împărţite astfel: d. Lupu Costake, unicul candidat conservator, 124 voturĭ; d. Nicorescu, candidat guvernamental, 118 voturĭ. Aŭ fost 7 buletine anulate.

Din cele 166 voturĭ întrunite de amînduĭ candidaţĭ conservatorĭ la primul scrutin ne-aŭ lipsit deci la balotaj 42 de voturĭ.

Aceste voturĭ le regăsim numaĭ decît în cifra candidatului guvernamental. D. Nicorescu, de la 83 de voturĭ obţinute la primul scrutin, a ajuns să aibă la balotaj 118 voturĭ, adică a cîştigat 35; şi cu 7 anulate, fac tocmaĭ 42 de voturĭ.

In cifra candidaţilor conservatorĭ de la primul scrutin aŭ fost deci şi voturĭ liberale. Aceste voturĭ însă, ale liberalilor nemulţumiţĭ, s'aŭ întors la matcă, la alegerea de balotaj.

La această din urmă alegere, lupta a fost prin urmare între ambele partide bine definite, fără nicĭ un amestec. Candidatul nostru n'a avut *de cît* voturĭ conservatoare; candidatul guvernamental a avut *toate* voturile liberale. Şi candidatul guvernului şi partidului liberal a căzut.

Vra să zică, majoritatea colegiului I de Cameră din Tutova e cu partidul conservator, contra partidului liberal.

Şi manifestaţiunea această politică s'a putut face cu toate manoperile guvernului, cu toate apelurile disperate făcute la toţĭ liberalii, cu toată concentrarea de oţzie a partidului liberal, cu toată presiunea exercitată de agenţii guvernului.

Aceasta înseamnă că, într'o alegere făcută în condiţiunĭ curate, am avea aproape unanimitatea colegiului.

Şi cum e în Tutova, aşa e pretutindeni în ţară.

Odată cu numărul de astăzĭ distribuim cititorilor *Epocei* un supliment gratuit, cuprinzînd magistrala interpelare dezvoltată în Senat de d. Gh. Panu în chestia pronunciamentelor ofiţerilor, şi replica d-sale zdrobitoare la răspunsul primului ministru.

DIN STREINATATE

In jurul răsboiului

Senzaţionala ştire despre lupta navală de la Santiago, în care flota americană ar fi fost distrusă şi însuşi comandantul eĭ, amiralul Sampson, ar fi fost omorît, nu s'a confirmat.

Ştirile ce ne vin din America ne vorbesc, din contră, de absoluta neactivitate a celor două flote, în afară dacă activitate se pot numi nişte manevre carĭ pînă acum nu par a avea nicĭ o ţintă hotărîtă. Astfel, se zice că flota americană de sub comanda amiralului Sampson s'ar fi întors la Key-West cu scop ca apoĭ să atace Havana, Flota spaniolă ar fi încă la Santiago, în faţa căruia s'ar afla şi comandorul Schley. Pe de altă parte, amiralul Camara, comandantul flotei de reservă spaniolă, a plecat de la Cadix, probabil spre Cuba.

Suntem dar departe de o ciocnire a celor două flote inamice şi, pe cît se pare, Spania este aceea care evită cu orĭ-ce preţ o astfel de ciocnire.

Această presupunere capătă o mai mare întărire dacă avem în vedere declaraţia primului ministru spaniol, d. Sagasta, care, într'un interview recent, a spus că dacă americanii se gîndesc la o luptă navală în apele Cubeĭ, apoĭ trebuie să se înarmeze cu o mare dozĭ de răbdare.

Alianţa anglo-americană

O ultimă ştire ce ne-a transmis *Agenţia Română* pune iarăşi pe tapet cestiunea alianţeĭ anglo-americane. Se afirmă, în adevăr, de corespondentul luĭ *Daily Telegraph* la Washington, că a aflat dintr'o sorginte, venind de la departamentul de Stat, că s'aŭ şi făcut deja demersurĭ preparatorĭ în vederea uneĭ alianţe anglo-americană.

Dacă s'ar adeveri această ştire, ea ar avea nişte consecinţe grave; nu trebue să uităm senzaţionalul discurs al d-luĭ Chamberlain.

Situaţia s'ar complica şi prin atitudinea Germanieĭ, dacă ar fi să judecăm dupe unele comunicate oficioase ce publică ziarele germane. Pornind de la ştirea că Spania ar fi dispusă să cedeze Franţeĭ insulele Filipine, ziarele germane declară că acest fapt este de neadmis şi, îndeplinirea luĭ, Germania l'ar lua drept un *casus belli*.

Se pare că războiul Spano American ne rezervă multe surprinderĭ.

Foreign

TRIBUNA LITERARA

Cestiunĭ didactice

Limba romînă în scoală

In rîndul trecut am tratat despre scriere în şcoală şi am arătat cum, în trecut, tot *scopul caligrafieĭ*, în şcoala secundară, a fost numaĭ o desenare mai mult saŭ mai puţin estetică a literelor, care duce în mod fatal la o scriere meşteşugită, nenaturală — nu la scrierea *curată, clară* şi *uşoară* (saŭ mai bine *repede*), care este adevăratul scop al scriereĭ în şcoală. Am arătat, cum, această pornire nefirească a caligrafieĭ era indicată chiar de programa în vigoare.

Trec acum la limba romînă, care este aşa zicînd miezul învăţămîntului, şi împrejurul căreia, trebue să se grupeze, mai ales în cursul inferior, celelalte obiecte de studiŭ.

Am auzit zicîndu-se că ce atîta limbă romînă: limbă romînă în clasele primare, limbă romînă în gimnaziŭ, limbă romînă în clasele de liceu, limbă romînă mereŭ şi în toate.

Şi poate că are dreptate cel ce zice aşa, dacă *limba romînă* are în şcoală numaĭ rolul, pe care i-l dă programa în vigoare:

Cl. I. Formele regulate: Analisa gramaticală, citirea şi recitaţiunĭ din autorĭĭ romînĭ moderni; iar la clasa I a şcoalelor secundare de fete pe-de asupra şi formarea cuvintelor prin compunere şi derivaţiune.

Cl. II. Formele neregulate: Sintaxa, punctuaţiunea, analisa logică, micĭ compoziţiunĭ, lectură şi recitaţiunĭ din autorĭĭ romînĭ moderni.

Cl. III Repetiţiunea materiilor din cl. I şi II, în mod mai desvoltat: Ortografia, citirea cu litere cirilice, compoziţiunea, recitaţiunĭ din autorĭĭ romînĭ vechĭ şi moderni.

Cl. IV. Stilul epistolar cu aplicaţiunea la compoziţiunĭ de acel gen: citirea cu litere cirilice şi latine, recitaţiunĭ din autorĭĭ romînĭ vechĭ şi moderni; ortografia.

Lipseşte numaĭ istoricul analiseĭ, lectureĭ, ortografieĭ şi recitaţiuneĭ şi comparaţiunĭ între lectura, saŭ analisa, saŭ recitaţiunea romînă şi d. ex. chinezească saŭ mexicană.

Nu, zăŭ, lăsînd gluma la o parte, analiza şi recitaţiunea cu rost şi mai mult fără rost, să fie oare ultimul scop al studiului limbeĭ romîne în şcoala secundară şi pe de altă parte scrierea ortografică, care este partea esenţială a scriereĭ corecte, să fie neglijată pînă la clasa III, unde s'a îndurat alcătuitorul actualelor programe să pue ortografia?

Să ocupĭ pe copiĭ cu formarea cuvintelor prin compunere şi derivaţiune, cînd eĭ nu aŭ nicĭ noţiunea cuvintelor şi'ţĭ zic:

«N'am putut aduce bilet de motivare, căcĭ tata s'a *tranşit* la Rîmnic» saŭ «Domnişoara N. a *subliniat* (suplinit) pe d-ra N. la şcoală», saŭ cînd îţĭ daŭ definiţiunĭ că «Punctul e locul, unde a lovit boul scîndura cu cornul», etc? (Toate exemplele date aci sunt autentice, luate din şcoală).

Şi nimic mai stupid, de cît aşa poreclitele analise gramaticale: logice, etimologice, saŭ mai bine moftologice. Cutare cuvînt este *substantiv*, pentru că..., *feminin*, pentru-că..., la cazul *nominativ*, pentru-că... şi tot aşa 'nainte cu *pentru că*, fără sfîrşit.

Aceste năsbitiĭ le-aŭ împrumutat dascălii noştri acum vre-o treĭ-zecĭ de anĭ, de peste munţĭ, şi deşi pe-acolo aŭ dispărut de mult, la noĭ staŭ loculuĭ şi zăpăcesc minţile copiilor de atîtea zecĭ de anĭ.

De la 1893 am reuşit, ceĭ carĭ am lucrat atunci proiectul de programe pentru clasele primare, să scăpăm învăţămîntul primar de această pacoste; acum, sper că o să i se facă progrebania şi la învăţămîntul secundar.

Dar cu ce să se înlocuiească? Nimic mai simplu, *cu limba romînă vorbită şi scrisă de romînĭ* şi cu explicarea acestei limbĭ după înţeles, făcînd pe copiĭ să 'şĭ dea bine seama de noţiunea cuvintelor.

Aşĭ lungi vorba prea mult, dacă aşĭ arăta ce se face în alte ţărĭ culte la limba maternă; mai toate ţările aŭ ca scop principal al studiului limbeĭ ma-

www.dacoromanica.ro

terne «înlesnirea de a întrebuința limba maternă *verbal* și în *scris.*»

Cari sunt mijloacele pentru ajungerea acestui scop?

D. profesor Ioan Paul din Iași a stabilit foarte bine că: *lectura* este lucrul esențial în studiul limbei materne. Această lectură, prin partea estetică, caută să dezvolte în școlar sentimentul *religios*, sentimentul *moral*, sentimentul *național* și *înțelepciunea de viață* (cum să nu-și strice omul sie-și prin abuzuri, vicii etc). Lectura, astfel întocmită, e menită să aibă o influență covîrșitoare nu numai asupra minței, dar și mai mult asupra inimei copilului. Puțina teorie ce se face în diferitele clase inferioare ale școalei secundare, se face pe baza lecturei și chiar și în cursul superior, unde se face *retorică*, *poetică*, *literatură*, și acestea își au reazemul tot în lectură. Bucățile *poetice*, după ce sunt bine explicate după înțeles și formă, se memorisează (se înțelege că numai în parte, nu toate), iar cele prozaice după ce se citesc și se esplică de profesor, se reproduc de elevi cu cuvintele lor. Drept complement al lecturei servește *compoziția*, care în clasa I se mărginește la lucruri ușoare, ca descrierea verbal, apoi pe hîrtie, a casei părintești, a școalei, curței, grădinei, etc., în cl. II-a și III-a la scrisori, diferite acte de toate zilele, notă, recipisă, avis, etc., iar în cl. IV-a la acte comerciale, contracte, polițe, etc. și scrisori comerciale, toate menite să servească direct în ajutor vieții practice. La cursul superior se schimbă, se înțelege, subiectele compozițiilor, facîndu-se în sensul părții teoretice predate în fie-care clasă.

Esențialul în compoziții este *corectarea* lor de profesor în clasă, pentru ca elevii singuri să'și cunoască greșelile și fiind cu băgare de seamă la greșelile vecinului, învață și ei să nu greșească la fel.

Dictatul, care se face mai ales în primele două clase, și compozițiile au de scop să-l facă pe copil să ajungă la vorbirea și, prin control necontenit, la scrierea corectă.

De altmintrelea, pentru îndrumarea spre vorbirea și scrierea corectă, pot servi și modele greșite de scrieri, fie ca bucăți de lectură luate din cărți scrise alandala, fie ca modele întocmite anume în acest scop.

Pentru pornirea elevilor spre lucrări de sine stătătoare, s'au instituit în alte părți, pentru elevii claselor superioare, așa numitele *Societăți de lectură*, al căror scop principal este să se îndemne elevii la compuneri originale sau traduceri bune, la recitări de poesii sau de proză, (de bucăți retorice, etc.). Aceste compoziții, traduceri, sau recitări, criticate de colegi, sub controlul direct al profesorului, care conduce societatea, au în școală un scop eminamente estetic-educativ.

In un alt număr voiu vorbi despre limbele moderne, cum pot și cum trebue să fie predate, ca să ducă mai ușor la scopul practic pe care-l au.

Virgil Popescu.

Litere-Arte-Științe

Niva, cea mai deseamă revistă rusă, publică cîte-va scrisori inedite ale lui *Nekrasov* relative la debutul lui Lew Tolstoi. In 1852 Tolstoi a trimis prima sa lucrare: romanul său Dietsvo (Copilăria) poetului N krasov pentru revista *Sovremienik* (Contimporanul).

Cu toată censura rusească care îl masacrase lucrarea tînărului romancier, ea plăcu publicului. Tolstoi, fericit că 'și văzuse lucrarea publicată, ceru să îi fie plătită.

Nekrasov, îi răspunde: Dacă n'am vorbit de bani în scrisorile mele precedente, causa e, că există o regulă, adoptată de toți scriitorii noștri, prin care primul roman al unui debutant nu se plătește.

Gontschorow, *Avdijejen* și alții nu au primit nimic din partea noastră.

In schimb vă ofer maximul, pentru viitoarele lucrări, pentru fie-care foaie scrisă, 50 ruble. Nu am pomenit pînă acum de asta voind să văd ce impresie a făcut lucrarea asupra publicului. E de notat că Tolstoi n'a primit nici un onorariu pentru primul roman, dar nici măcar numărul din revista în care i a fost publicată lucrarea.

In 1855 Toestoi publică în același ziar, nuvelele sale din Sevastopol. Censura le mascrează atît de rău în cît singur Nekrasov e desperat: E monstruos ce s'a făcut cu ultimul d-tale articol. Nu pot să mă gîndesc la el fără să nu mă necăjesc și să mă întristez. Cu toate astea nu avea teamă, munca d-tale nu va pieri.

Veți aduce de sigur ceea ce trebuie actual societățeî ruse: adevărul, acest adevăr care ne lipsește atît și pe care nu l'am mai văzut de la Gogol.

Țineți la el și veți reuși, n'am văzut nici un scriitor care să'și capete mai curînd adoratorii ca d ta. Nuvela (*Rubea liesa*) a trecut nemenajată de censură. Imi reamintește pe Turgheneff în ceea-ce privește forma, dar numai forma, în colo totul e nou, schițarea d-tale e nouă, excelentă și interesantă».

***

Se știe că ministerul cultelor și instrucțiunei publice a numit o comisiune de vr-o 92 membri, cari să discute și să stabilească cel puțin preliminarele, programelor învățămîntu ui secundar în conformitate cu noua lege de instrucțiune. Cu această ocaziune eminentul profesor de științe fizice de la liceul din Ploești, d. dr. Eugen Ludvig, a tipărit o broșură intitulata: «*Științele experimentale în învățămîntul secundar*». Acest studiu pe cît este de succint, pe atît e de substanțial și de meritos. D. dr. Ludvig, numai în 21 de pagine, rezumă, cu o competință rară, toată metodica rațională a importantului studiu cu care se ocupă de atîția ani, scoate în relief anomaliele ce presintă actuala programă și indică normele după care ar trebui alcătuită noua programă.

N'avem destule cuvinte pentru a recomanda acest important studiu celor cari se ocupă cu alcătuirea programei.

INFORMAȚII

Drama din strada Semicercului

Am vorbit la ediția noastră de eri seară despre sensațională dramă care a fost descoperită în strada Semicercului 5.

Iată acum noui amănunte pe, cari le-am culeș la fața locului.

In urma denunțului făcut de către unul din locatarii imobilului ce locuia colonelul Cristodorescu, comisarul secțiunei 20, d. Velț, după ce a eliberat pe soldat din odaia în care îl încuiase colonelul, s'a pus pe urmele acestuia.

Din cercetările făcute, comisarul Veltz descoperă că colonelul mai are un domiciliu în strada sfinții Voivozi 9 și se presintă acolo. Agentul forței publice întîlnește pe colonel chiar în intrarea casei.

— Ce cauți aci? întreabă răstit colonelul.

— Sunt însărcinat cu facerea recensemîntului, răspunde comisarul, speriat de privirea sălbatecă a interlocutorului.

— Ce recensemînt? Ce recensemînt? unde îți sunt registrele? Să faci bine să pleci că te împușc.

Bietul comisar speriat ese repede în stradă și postează mai mulți agenți la poarta casei, cari să urmărească pe nebun.

In timpul acesta, colonelul furios, se repede la proprietară, d na Petrescu, și amenințîndu-o cu furie, răcnește din toate puterile:

— Bănuesc că omul acela care a venit aci este un polițist; dacă cum-va tu m'ai trădat, să știi că te împușc.

Scena aceasta se petrecea în curte. Colonelul purta uniforma sa de colonel de artilerie și avea sabia la brîu.

După această amenințare adresată proprietarei, colonelul a reintrat în casă, s'a îmbrăcat civil și a eșit.

***

In strada Semicercului, în acest timp, lumea stă aglomerată în fața caselor unde se descoperise drama și fie-care se întreba dacă un asemenea act poate fi de crezut, că a fost făptuit de către un ofițer superior, care servește încă în oaste.

Ușa intrărei caselor este păzită de doui sergenți, iar comisarul Veltz este în interiorul lor.

In strada Semicercului

Pe la orele 10 și jum., colonelul Christodorescu își face apariția în casele din str. Semicercului, îmbrăcat civil. Ast fel îmbrăcat nu a fost observat de nimeni, și nesupărat s'a putut urca sus, unde era soldatul singur; văzîndu-l liber, îl întreabă furios:

— Dar tu mă, cum stai afară?

Tremurînd de spaimă, bietul soldat îngînă cîte-va vorbe fără înțeles.

— Lasă că te puiu eu la loc, spune colonelul, și observînd că giamurile de la odae sunt sparte, trimete pe un om să cheme un giamgiu.

După ce giamgiul a pus giamurile, sparte colonelul, cu foarte mult calm, îl roagă să cheme pe un bărbier, și în același timp îi dă un leu peste costul giamurilor, rugîndu-l să aducă două ploi.

Giamgiul se întoarce cu bărbierul și cu ploile. Colonelul chiamă atunci pe soldat și pune pe bărbier să'l tundă și să'l radă.

Această operație sfîrșită și după ce a pus pe soldat ca să se spele și să-și schimbe rufele, colonelul îi spune:

— Acum ia'ți aste două ploi și intră la loc în odae.

Soldatul se supune de frică și nebunul încue din nou cu lacăt ușa în urma lui; observînd că un lacăt de la fereastră este stricat, a cerut proprietarului casei să-i împrumute un altul. Nebunul s'a retras apoi în camera ce are reservată în aceeași case pe seama sa, și s'a încuiat pe dinăuntru.

***

Comisarul, mai mulți agenți și sergenți de poliție au stat toată ziua în fața caselor. Colonelul n'a eșit de loc din cameră. Pînă la orele 6 seara, el s'a îmbrăcat și dezbrăcat de nenumărate ori, cînd în uniformă, cînd în civil. Din cînd în cînd face zgomot și vocifează singur. Nimeni nu îndrăznește să intre în casă și comisarul se teme ca nebunul, într'un acces de furie, să nu tragă focuri de revolver asupra mulțimei care stă adunată în stradă. Din cînd în cînd agenții poliției — din cei mai curagioși — îndrăznesc să meargă pînă la ușa camerei lui și să tragă cu urechia.

La 6 și jumătate colonelul ese din camera lui și ducîndu-se la nenorocita ordonanță îi spune:

— Fă bine și ștergemi cismele, nu vezi că s'a înnoptat, vreau să es în oraș.

Reintrat în odae, nu mai reapare de loc.

***

In stradă mulțimea e din ce în ce mai numeroasă. Comisarul Veltz, care a stat întreagă ziua acolo, nu poate face nimic. Comenduirea pieței și parchetul militar au fost încunoștiințate de mai multe ori, fără însă ca să se fi luat vre-o măsură.

Primul procuror de Ilfov d. Caracaș, care a fost la fața locului, a dat el însuși o notă parchetului militar, fără ca să fi avut vre un rezultat. Comisarul Veltz, singurul care a stat acolo toată ziua, este în neputință de a face ceva de oare-ce, cestiunile militare sunt de resortul parchetului militar și parchetul militar nu s'a arătat. La orele 7, comisarul a dat o a patra notă prefecturei, cerînd intervenirea comenduirei pieței. In acest timp însă, nenorocitul soldat este din nou pus la carceră, după bunul plac al unui nebun, care îl ține închis de la 14 Martie și care acum, ține neliniștea în întreg cartierul, și amenință cu revolverul pe toată lumea.

***

Colonelul Christodorescu dădea de mult timp semne de alienațiune mintală.

Sunt șease ani de cînd a avut un acces mai acut și cînd a fost internat într'o casă de sănătate. Pus în disponibilitate, el a fost reprimit după ce a eșit din spital. Și în urmă însă, nenotocitul dedea semne de zăpăceală și mania persecuțiunii se manifesta din ce în mai mult. In Galați, ultima sa garnizoană, Christodorescu era cunoscut ca nebun. El stropea singur trotuarul casei în care locuia, cu apă fenicată și amenința cu moartea pe trecătorii cari îndrăzneau să observe acest lucru.

De cînd este mutat în București, mania lui a mers crescînd. La biuroŭ, nu voia să lucreze cu condeele ce le găsea pe masa lui de lucru, de teamă să nu fie otrăvite. Din aceeași cauză de sigur a înjghebat și această dramă, care agită acum întreaga Capitală. Pînă la descoperirea dramei, ultima oară cînd coloneful venise să-și vadă victima, a fost ziua de 10 Maiŭ, cînd i-a adus două ploi și două cloudire cu apă. Aceasta a fost hrana nenorocitului pînă eri cînd s'a descoperit lucrul.

***

Pînă la orele 11 din noapte situațiunea este aceiași în strada Semicercului, cu deosebire că numărul agenților de poliție este mai mare și că mulțimea crește din ce în ce.

In acest interval însă s'a întîmplat o serie de incidente cari merită a fi menționate.

Pe la orele 9 colonelul ese din camera sa și eliberînd pe soldat, îl trimete să'i aducă o lumînare dela băcănia din față. Din norocire, mulțimea care era în stradă nu l'a recunoscut și astfel bietul soldat a putut să și îndeplinească misiunea cu cea mai mare punctualitate.

Ceva mai tîrziŭ sosesc la fața locului inspectorii Otnescu și Bagdat, cari n'aŭ reușit să facă alt-ceva de cît să atîțe mulțimea și să mărească numărul curioșilor. Ei aŭ declarat că nu intră în atribuțiunile lor ca să ia vre-o măsură față de colonel.

Sosesc apoi și doui căpitani de la comenduirea pieței, d-nii Maltopol și Pîrtianu. Nici unul din ei însă, fața cu starea de surescitare a nenorocitului colonel, n'aŭ îndrăznit să intre la dînsul. De alt-fel se spunea că nici n'aŭ poruncă în acest sens.

***

Pe măsură însă ce timpul trecea, mulțimea curioșilor creștea din ce în ce. Circulația era imposibilă pe stradă.

Agenții poliției crezînd că pot înșela mulțimea recurg la o farsă foarte naivă.

Cu oare-care pompă, ei scot din casă pe un individ îmbrăcat în haine de ordonanță, îl urcă într'o trăsură cu căpitanul Maltopol și îl pornesc, făcînd să circule zvonul că acela este ordonanța sechestrată. La pornirea trăsurei, publicul crezînd că este colonelul care este ridicat, a huduit de mai multe ori, mai tîrziŭ însă, farsa a fost descoperită și agenții poliției ridiculizați.

Cu prilejul ultimei întruniri și ultimelor manifestațiuni ale partidului conservator, administrația comunală 'și-a permis niște persecuțiuni revoltătoare în contra unor cetățeni conservatori.

D'aceea s'a hotărît a se creea, la clubul conservator, un biroŭ de advocatură, care va lua sarcina să facă să se pledeze gratis toate procesele în contra primăriei și d'a porni acțiuni în despăgubire pentru toate actele ilegale ce i s'ar denunța.

In curînd vom fi în măsură de a arăta în ce condițiuni s'a organizat acel biroŭ și, în ce mod i se pot adresa reclamațiunile.

Am spus că o instrucție s'a deschis în contra d lui deputat Dobrescu-Argeș. Reprezintantul colegiului al III-lea de Argeș e acuzat de vr'o trei acte de escrocherie.

I se că impută a plastografiat iscălitura unei persoane solvabile pe o poliță. D. Dobrescu a mărturisit la instrucție faptul ce i se impută. Numai s'a scuzat zicînd, că iscălitura ce a imitat-o e aceea a unei rude cu care are daraveri bănești.

D. Dobrescu mai e acuzat că a luat de la una din legațiunile noastre din străinătate o sumă de bani, pentru un anume scop și că apoi 'și-a însușit acea sumă.

In fine, deputatul de Argeș e acuzat că, pentru un interes bănesc, a înlesnit evadarea unui condamnat, care nu este altul de cît celebrul Georgescu-Vitriol.

Pregătiri drapeliste

Zilnic se țin consfătuiri la d. Em. M. Porumbaru asupra situației și asupra viitoarei atitudini a acestei grupări.

In consfătuirea ce s'a ținut Simbătă seara s'a hotărît ca drapeliștii să nu facă nici un demers oficial pentru împăcare, după cum a cerut d. Sturdza în consfătuirea de Vineri seara a majorităților, ci să silească ei pe guvern să facă primul pas.

In aceeași consfătuire s'a mai decis ca să fie consultat și d. Eugen Stătescu asupra situației și să fie întrebat dacă este exactă ofirmația făcută de d. Sturdza în consfătuirea de Vineri seara a majorităților, că relațiunile dintre d-sa și d. Stătescu sunt perfect de bine și nu există nici o deosebire de vederi între dinșii.

***

D. Em. M. Porumbaru a avut o lungă întrevedere Duminecă după amiazi cu d. Eugen Stătescu.

Se afirmă că d. Stătescu nu numai că a autorizat pe d. Porumbaru să desmintă în mod categoric alegațiunea d-lui Sturdza, dar i-a mai spus și următoarele:

— Acum două-trei zile, d. Sturdza fiind la mine i-am declarat categoric că nu-i altă eșire din această situație, de cît ori să restabilească vechea armonie în partid, ori să se retragă de la guvern înainte de alegerile comunale.

Dezmințirea categorică a alegațiunilor d-lui Sturdza, apare în numărul de azi dimineață al Drapelului *și-o vom rezuma la ediția a III-a.*

***

In urma dezmințirei d-lui Stătescu, drapeliștii discută acum campania ce o vor întreprinde în contra guvernului.

Se pare că vor renunța deocamdată la ideia de a începe o campanie de întruniri publice. In schimb însă, se vorbește că pregătesc o mare surprindere guvernului. De ce natură este această surprindere, nu se știe încă, căci se ține în secret. Se spune însă că ea este în legătură cu vizita Regelui și cu mergerea d-lui Sturdza la Petersburg.

Consfătuirile la d. Em. M. Porumbaru continuă în fie-care zi.

Aflăm că patru membri din cei mai de seamă din majoritate se vor înscrie zilele acestea în gruparea drapelistă.

Printre aceștia e și un fost ministru.

S-tul Sinod al bisericei romîne a ținut eri ședință.

Chestia gestiunei tipografiei cărților bisericești continuă a preocupa înalta adunare.

In urma raportului comisiunei, compusă din episcopii Mironescu de Rîmnic, Timuș de Argeș și Silvestru de Huși, eri s'a dat ascultare memoriului P. S. Sale archiereul Valerian Rîmniceanu, fostul director al tipografiei.

La ședință, a asistat și ministrul cultelor, d. S. Haret.

Memoriul archiereului Valerian a produs o adîncă impresie asupra auditoriului.

S tul Sinod nu a luat încă nici o hotărîre, în această afacere.

In ședința de la 16 Maiŭ comisiunea instituită pentru alcătuirea programelor școalelor secundare, a discutat asupra principiilor de care trebue să se călăuzească subcomisiunile însărcinate cu elaborarea programelor analitice.

S'a vorbit, în mod general, de limba romînă, de istorie, de studiul istoriei literaturelor streine în școlile de fete, dar nu s'a discutat mai amănunțit, deocamdată, de cît asupra religiei, manifestîndu-se dorința ca basa acestui studiŭ să fie morala, suprimîndu-se, mai cu seamă din testamentul vechiŭ, tot ce nu duce la acest scop.

Camera de comerț din Constanța în adunarea sa generală ținută Simbătă, a ales președinte pe d. Irimie Er. Popa.

Faimosul Nicorescu, fostul candidat guvernamental la alegerile din Huși și Bîrlad, a sosit în capitală.

In urma eșecurilor succesive ce a suferit, d. N. Nicorescu este foarte abătut. Moralul său este cu totul zdruncinat și un prieten, care l'a văzut, ne-a afirmat că nu visează de cît alegeri și candidaturi.

Să afirmă că d. Nicorescu stăruește acum ca să fie numit perfect de Tutova.

D medic veterinar N. Necșulescu a fost numit director al tîrgului de vite din Constanța, în locul d-lui dr. I. Petrescu, demisionat.

La ministerul de războiŭ se lucrează la planul viitoarelor manevre, cari vor avea loc în Septembrie viitor.

Ele vor avea loc în Moldova.

Localitatea nu a fost fixată încă.

Inalta Curte de casație a acordat un concediŭ de o lună de zile, cu începere de la 1 Iunie, d-lui Remus N. Opran, consilier.

Primarul comunei Bolintinu din vale, plasa Sabarul-Ilfov, d. D. Radu, a fost suspendat de sub prefectul Ștefănescu, pentru motivul că nu a voit să numească notar pe un protejat al acestui sub-prefect.

Reproducem ordinul de revocare pentru nostimada lui:

«V'am povățuit cu ordinul No. 2878, a vă tempera apucăturile insubordonate și în loc de a mă asculta, ați mers înainte, pe calea nesupunerei.

«De astă dată, vă pedepsesc, suspendîndu-vă pe 20 zile, cu pierderea salariului, cunoscînd că necorijîndu-vă, vă voiŭ revoca.

«Predați serviciul ajutorului».

21 Aprilie.

VINUL DE VIAL

Vinul de Vial, care se poate considera ca specimenul complect al medicațiunei tonice, este combinațiunea perfectă a celor mai bune elemente ale reparației fisiologice: Zeama de carne, lacto fosfatul de calcie și chinina calisată.

Pentru copil, el este un ajutor puternic la creștere; pentru adolescenți, pentru bătrîni, e alimentul renovator în toată puterea cuvîntului. El regenerează sîngele; dă bogăția necesară desvoltînd globulele roșii, reconstitue forțele asimilatoare, dă organismului resistență vitală grație căreia poate scăpa infl ențelor morbide exterioare; el restitue elasticitatea mușchilor, iar aparatului respiratoriŭ și digestiv, activitatea funcționărei lor normale.

Mai ales e recomandat fetelor tinere cărora înlesnește transițiuni cîte o dată penibile, altă dată periculoase. Pentru femei și mume tinere, e de utilitate incontestabilă în casurile de sarcină cînd organismul cere o cantitate mai mare de fosfate.

De o difusiune rapidă în torentul circulatoriŭ, produce un efect imediat absolut. Nu 'și mărginește acțiunea la un singur organ saŭ la o parte limitată a individului; e un tonic adevărat general.

Putem numai atinge astfel toate indicațiunile, însă e destul să aducem aminte marea importanță, în toate fasele vieței, a unei nutriții bune pentru ca să se înțeleagă necesitatea unei medicațiuni corelative și avantajul *Vinului de Vial*.

Dr. Savigny.

RESBOIUL ISPANO-AMERICAN

(Serviciul «Agenției Romîne»)

DEPEȘILE DE AZI

Debarcare de muniții

New-York, 18 Maiŭ.—După «Tribuna» amiralul Cervera ar fi debercat la Santiago de Cuba 800 de tunari și ingineri, 20.000 de puști Mauser, și o mare cantitate de muniții și tunuri.

Parlamentul spaniol

Madrid, 18 Maiŭ.— Camera deputaților. *D. Hoigorri atrage atenția guvernului asupra necesității de a fixa în buget suma necesară pentru participarea Spaniei la expoziția din Paris în 1900. Adăogă că aceasta este de mai mare însemnătate de cît ori-cînd, pentru a arăta progresele industriale ale Spaniei și recunoștința țării pentru dovezile de simpatie ce Franța a arătat Spaniei.*

Guvernul presintă un proiect de lege Camerei, interzicînd exportul monedei de argint.

Senat.—*D. Sanchez Toca anunță că va provoca o desbatere în privința cărții roșii. Ducele d'Almadovar și d. Gullon, fost ministru, declară inoportună o asemenea desbatere, care este respinsă.*

La Filipine.—Capturarea un rapor

Hong-Kong, 18 Maiŭ. — Un încrucișător englez a sosit aducînd știrea că la Manilla domnește o liniște perfectă.

La Ilo-ilo, spaniolii lucrează cu activitate la fortificații. Americanii aŭ pus mîna pe canoniera Leyto, *în drum spre Ilo-ilo, cu depeși.*

Key-West, 18 Maiŭ.—Vaporul englez Restornel, *încărcat cu cărbuni, a fost capturat în momentul cînd voia să intre în portul Santiago de Cuba.*

Armata americană

New York. 18 Maiŭ.—După Tribuna, *generalul Schafter, la Tampa, a primit ordin de a imbarca cea mai mare parte a forțelor sale. Cele mai bune corăbii ale escadrei amiralului Sampson vor proteje debarcarea.*

Londra. 18 Maiŭ.— Standard *anunță că d. Mac Kinley a inspectat la Jallchurch 13.000 de voluntari ai corpului al 2-lea de armată, din cari cea mai mare parte n'aveaŭ nici arme, nici uniforme. D. Mac Kinley a declarat că preparativele de războiŭ eraŭ necomplecte, de oare-ce voluntarii din Tampa și din lagărul Thomas se află în aceleași condițiuni.*

Washington, 18 Maiŭ.—Departamentul marinei a primit o depeșă de la comodorul Schley anunțînd că flota spaniolă este la Santiago de Cuba.

Londra, 18 Maiŭ. — Corespondentul lui *Daily Telegraph* **la Washington află diutr'o sorginte, venind de la departamentul de Stat, că s'aŭ și făcut deja niște demersuri preparatorii în vederea unei alianțe anglo-americane.**

ȘTIRI MARUNTE

* Direcțiunea generală a teatrelor aduce la cunoștința persoanelor, cari posed calitățile cerute unor artiști liriei, că fiind necesitate la opera romînă a Teatrului Național, pentru stagiunea anului 1898-99, *de o soprană dramatică, o soprană legeră și un prim bas*, așa persoane, dacă ar dori să fie angajate în trupa de operă, sunt invitate a se presenta, la cancelaria direcțiunei generale a teatrelor din București, în ori-ce zi, de la orele 2 jum. pînă la 4 p. m, spre a da o audițiune, în vederea angajamentului.

* O ultimă măsură a primarului Robescu este interzicerea cofetăriei Capșa, d'a mai ține mese și scaune pe trotuar.

DIVERSE

DIN CAPITALA

Conflict între polițiști.—Eri, pe cînd sergentul cu No. 172 voia să conducă la secție pe un percupeț contravenient, a sărit în ajutorul acestuia agentul comunal Grigoriŭ. Pre upețul a fost scăpat, sergentul bătut și băgat într'un post de măturători, unde s'a continuat conflictul între acești doi agenți al d-lor Robescu și Caton Lecca. Tocmai tîrziŭ, trecînd mai mulți sergenți pe acolo, aŭ fost puși la cunoștință de cele petrecute de un copil și aŭ pus în libertate pe colegul lor.

Agentul comunal Grigoriŭ ar putea să dea lămuriri pentru ce a intervenit să scape pe precupețul contravenient?

Sinucidere.—Eri, pe la orele 5 din zi, s'a sinucis, în strada Oltzari 33, tînărul Ion, de 18 ani, fiul măcelarului Stan Niculescu.

Cu un revolver calibru 7, Ion și-a tras un glonte în tîmpla dreaptă; glontele deviind nu i-a produs de cît o rană, însă destul de gravă.

Trimis la spital, tînărul Ion a declarat că un amor nenorocit l'a hotărît să și pună capăt zilelor.

Furt de bijuterii. — Am anunțat zilele trecute că un însemnat furt de bijuterii s'a săvîrșit la d. P. Rosetti Bălănescu, domiciliat în str. Romană 19. Se furaseră bijuterii în valoare de peste 12,000 lei.

In urma reclamațiunei făcute la poliție și a cercetărilor făcute, autorul acestui furt a fost prins și arestat eri seară.

El se numește Chr. Popescu și este soldat dezertor din armată.

Toate bijuteriile furate aŭ fost de asemenea găsite la un giuvaergiu Simion Abramovici, din str. Sf. Ionică, unde hoțul le vînduse pentru suma de 213 lei.

Giuvaergiul a fost și el arestat.

DIN ȚARA

O dronă de gemeni.—Pe semne că luna aceasta, Maiŭ, a rozelor, e și a copiilor gemeni.

Zilnic, înștiințări din toată țara ne vin că în cutare comună, femeea cutare, a născut atîția copii.

Astăzi citîm următoarele cazuri:

Femeia Maria Nicolae, din comuna Buiu, Suceava, a născut 2 copile, lipite, cari n'aŭ trăit, însă, de cît o oră.

In comuna Salatrucel, din Argeș, femeia Dumitra Popescu, a născut 3 copii gemeni, cari, împreună cu mama, sunt sănătoși tun.

www.dacoromanica.ro

Cel din urmă caz, însă, întrece... toate așteptările: Ioana Boangher, din Mihăești, județul Olt, a născut numai 4 copii, din nenorocire morți.

DIN STREINATATE

Tramvay răsturnat.—O mare nenorocire s'a întîmplat, la Paris, acum cîte-va zile.

Unul din vagoanele tramvayului ce face drumul de la Bastilia la Charenton s'a răsturnat pe cînd scobora o pantă, cu o iuțeală destul de mare.

Pasagerii, în număr de peste două-zeci și cinci, au fost cu toții trîntiți la pămînt și răniți în mod grav.

Princesa Louisa.—Amanunțat, sunt cîteva zile, în coloanele ziarului nostru, că princesa Louisa de Saxa-Coburg, fiica regelui Leopold al Belgiei, se instalase, împreună cu amantul ei, într'unul din luxoasele hoteluri din Viena.

Primim știrea că, în urma intervenției regelui Leopold, princesa Louisa a fost trimisă spre Bruxelles, și că ar fi sosit eri, cu trenul expres ce vine din Berlin.

Se crede că princesa Clementina, care a stat mult timp pe lîngă archiducesa Stefania, convalescentă, a însoțit pe princesa Louisa, sora sa, pînă în Bruxelles.

Aventuroasa princesă va fi instalată în castelul din Laeken.

Depeșile de azi

Serviciul «Agenției Romîne»

Constantinopol, 18 Maiŭ.—Delimitarea granițel tesaliene s'a terminat. Se speră că evacuarea Tesaliei se va termina la dată fixată.

Odessa, 18 Maiŭ. — Pe cînd, după informațiuni oficioase, trei vapoare speciale vor transporta două batalioane din Nicolaiew în Creta, spre a putea repatria acelaș număr de trupe rușești cari ocupă insula, circulă svonul că aceste vapoare vor transporta un număr îndoit de trupe. Prin urmare contingentul rusesc în Creta va fi format din 4 batalioane.

Colonelul Schoschtak va rămîne comandant al trupelor în Creta.

Belgrad, 18 Maiŭ. — În urma unor ploi torențiale, rambleul drumului de fer dintre Pirot și Zaribrod s'a rupt. Un tren trimes să aducă înapoi pe călătorii s'a ciocnit cu un tren de marfă de lîngă Ralja. Trei amploiați ai drumului de fer au fost răniți ușor.

Roma, 18 Maiŭ. — D-nu de Rudini continuă conferințele sale cu oamenii politici și după ziare va reuși în curînd să formeze un cabinet.

Generalul Polloux va lua afacerile străine și amiralul Canovaro, marina.

ULTIME INFORMAȚIUNI

Comunicatul d-lui Eugen Stătescu

In numărul de azi dimineață al Drapelului *a apărut dezmințirea, pe care am anunțat-o, a d-lui Eugen Stătescu, la adresa d-lui Dim. Sturdza, care a spus în consfătuirea majorităților, că între d-sa și d. Eugen Stătescu există un perfect acord.*

Drapeliștii dau o importanță deosebită acestei dezmințiri categorice, numind'o «o comunicare importantă».

Iată părțile principale ale dezmințirei:

«Nu știm dacă L'Indépendance Roumaine *va fi reprodus în mod exact cuvintele rostite de d. Sturdza. Afirmăm însă,* din sorginte autorizată, *că* d. Eugen Stătescu nu e de acord cu d. Sturdza *în ce privește chestiunile de politică internă și de conducerea partidului, despre cari vorbește ziarul francez, și că d.* Sturdza nu a profitat de loc de sfaturile d-lui Stătescu.

«Suntem siguri că d. Sturdza, dacă va fi pronunțat în adevăr cuvintele ce'i atribue L'Indépendance, *ceea ce ne vine greŭ a crede, nu o va mai pulea face de acum înainte, în urma desmințirei formale ce'i dăm. D-sa nu are dreptul de a face răspunzători de greșelile ce zilnic comite și de dezastrul la care conduce partidul liberal pe acei fruntași ai partidului cari, de și sub o formă delicată, dar în mod ferm și hotărît, i-aŭ arătat de mult și în diferite ocaziuni prăpastia către care merge. Această răspundere trebue să rămînă întreagă asupra sa și asupra celor cari îl susțin și cari 'l îndeamnă să urmeze înainte pe calea greșită pe care a apucat.»*

Prin cercurile drapeliste se afirmă că această «importantă comunicare» este semnalul intrărei în acțiune a d-lui Eugen Stătescu, care în urma declarațiilor făcute de d. Sturdza la consfătuirea majorităților, s'a convins că nu mai e posibilă împăcarea între d nii Sturdza-Gogu Cantacuzino și între Aurelian-V. Lascar.

Drapeliștii speră că reintrarea d-lui Stătescu în viața politică va atrage după sine retragerea guvernului.

Unii mai îndrăzneți speră chiar, că d. Stătescu va intra în gruparea drapelistă.

Drama din strada Semicercului

Abia noaptea tîrziŭ, după miezul nopței, strada Semicercului a reintrat în liniște. Poliția văzînd că mulțimea devine din ce în ce mai compactă în fața casei colonelului, a întrebuințat măsuri mai severe pentru a o împrăștia,—și a reușit. Pe la orele 12 din noapte, mai sunt pe stradă vre- 20 de curioși, cîți-va ziariști și agenții forței publice.

In casa maniacului lucrurile aŭ stat aproape neschimbate pînă la orele 11 și jumătate. Nimeni nu avea curajul să intre; toți se temeaŭ de furia colonelului. In cele din urmă căpitanul Maltopol, de la comenduirea pieței, însoțit de comisarul Veltz, își iaŭ inima în dinți și intră în camera, unde colonelul se preumbla agitat în lung și în larg.

— Ce poftiți d-v. aci? fu primul său cuvînt.

Nimic, d-le colonel, răspunse căpitanul, cu un ton blajin, dar vedeți, lumea este alarmată din causă că se spune că o ordonanță a d v. a stat închisă în casă atîta timp. Lucrul acesta a făcut mult zgomot și trebue să facem ceva ca să liniștim publicul care este adunat aci.

Atunci colonelul explică căpitanului că n'a făcut nici un rău ordonanței; că a ținut pe soldat închis, de oare-ce se temea să nu fie otrăvit și îl izola astfel ca să nu fie în contact cu lumea care îl urmărește. Colonelul își dă apoi drum maniei sale de persecutat și spune cum e urmărit *par des mouchards* (sic) cari îi asvîrlă arsenic în cale și cari voesc să-l omoare. La un moment dat, fixînd pe comisarul Veltz, care în dimineața acelei zile îl vorbise la locuința lui din str. Sfinții Voivozi, îl spune răstit și cu figura injectată:

— Pe d-ta te-am mai văzut eŭ azi; nu cum-va ești polițistul care ai venit la mine?

Bietul comisar o băgase pe mînecă.

A trebuit ca d. căpitan Maltopol să intervie și să asigure pe maniac că se înșală și că acel domn este un prieten bun al d-sale, o persoană foarte cum se cade.

Colonelul, care de alt-fel își dedea seamă de scandalul din stradă, s'a plîns apoi de nepăsarea comenduirei și de faptul că comandantul pieței n'a venit în persoană ca să'l scape din încurcătură.

Văzînd că nu e chip de a face ceva, căpitanul și comisarul s'aŭ retras și aŭ lăsat pe colonel în camera sa. In acest timp ordonanța era tot închisă în odaia lui.

Fuga ordonanței

După ce aŭ eșit cei doui vizitatori, colonelul se duse la soldat și dîndu-i doui pumni în obraz îi spune:

— Du-te, mă, și vezi dacă mai este cineva pe sală.

Bietul soldat, care era înspăimîntat de cele petrecute și care tremura de teamă să rămîie noaptea cu colonelul în casă, și-a luat muniția ce avea la el, a asvîrlit-o pe fereastră și a fugit pe scară.

De și cam tîrzie, această bună idee a ordonanței a scos dintr'o mare încurcătură pe polițiștii din stradă. Cu toții se întrebaŭ ce este de făcut și nu găseaŭ nici o soluție. Un domn jude instructor care venise la fața locului, a insistat pe lîngă agenții poliției ca să scoată pe ordonanță din casa maniaculuĭ, care, surescitat peste măsură de cele petrecute peste zi, putea într'un moment de furie, să o și omoare.

Lucrul era cu atît mai grav, cu cît autoritățile cunoșteaŭ faptul și nu împiedecaŭ o crimă posibilă a unui inconscient.

Ordonanța a fost mai dibace însă de cît polițiștii și a fugit singură. In fuga mare, nenorocitul a eșit în stradă.

De la secția 20, unde a fost mai întîiŭ condus, soldatul a fost trimes la comănduirea pieței.

La comănduirea pieței

Azi dimineță colonelul s'a sculat, și-a îmbrăcat uniforma și a eșit din casă. In vestibul, zărind pe sergentul de stradă, care îl păzea, îl amenință cu sabia și apoi ese în stradă.

Cîți-va curioși cari se adunaseră dis de dimineață, l'aŭ urmărit cît-va timp.

Colonelul a luat apoi o trăsură și s'a dus la comănduirea pieței.

La comănduire, colonelul a fost chemat de comandantul corpului II de armată. D. general Arion reproșează colonelului de cele petrecute și îl întreabă de causele cari l'aŭ determinat la aceasta.

Maniacul răspunde și generalului în același invariabil fel; spune că este persecutat, că *les mouchards* îl urmăresc, că îi pun arsenic pretutindeni, că voesc să l omoare.

Văzînd starea de iresponsabilitate a nenorocitului, d. general a concediat pe colonel și a hotărît să'l trimeată în fața unui consiliŭ medical și apoi să'l reformeze.

Colonelul Cristodorescu

Mania persecuțiunii urmărește foarte mult pe nenorocitul colonel. In toate orașele pe unde a trecut, era cunoscut pentru acest lucru. In tot-d'a-una trăia singur, și avea cîte patru cinci locuințe.

In capitală, colonelul Cristodorescu, avea patru locuințe: In strada Semicercului, în strada Sfinții Voevozi, la Filaret și în Strada Radu-Vodă. Din luna Martie, de cînd a fost mutat în București, ca comandant al artileriei cetățel București, colonelul Cristodorescu n'a petrecut de cît două nopți în locuința sa din strada Semicercului.

Foarte adese-ori, nu se ducea la nici una din locuințele sale și petrecea noaptea la otel, unde unde nu se culca în pat; dormea de obiceiŭ îmbrăcat, întins pe două scaune așezate unul lîngă altul.

Nici o dată nenorocitul maniac nu mînca la restaurantele din oraș. De teamă să nu fie otrăvit, imaginarul persecutat se ducea pe la circiumi, afară din oraș, unde punea să i se fiarbă cîte un oŭ, în fața sa, și numai astfel îl mînca.

Cînd mergea într'un debit de tutun ca să'și cumpere țigări, nici o dată nu cerea direct un pachet de țigarete. Se uita în rafturile debitantului și îl cerea un anume pachet pe care îl arăta el; apoi schimba:

— Nu; dă-mi pe al 8-lea din șirul al treilea; și iarăși îl schimba și pe acela, cerînd pe al patrulea din șirul întîi și așa mai departe.

In afară de această nenorocire, colonelul Cristodorescu era un perfect militar, unul din cei mai savanți ofițeri superiori din armata noastră. Își făcea serviciul cu cea mai mare regularitate și își da seama de tot ce se petrece în jurul său. Alaltă-eri chiar a fost la unul din forturile din jurul Capitalei, unde a rezolvat toate cestiunile la ordinea zilei. La defilarea de la 10 Maiŭ regimentul său a eșit admirabil de bine.

Un camarad al maniaculuĭ, tot un ofițer superior, spunea despre dînsul, într'un cerc de amici, că este în curent cu toate noutățile militare. Că zilele trecute i-a istorisit toate peripețiile războiului ispano-american și l'a discutat cu multă pricepere din punctul de vedere al tacticei militare.

Din nenorocire acest bun ofițer, suferă de mult timp încă de cruda boală, care acum îl va scoate din rîndurile armatei.

Din destăinuirile ordonanței

Un redactor al nostru a văzut azi, la comenduire, pe ordonanța colonelului, care a istorisit toate peripețiile prin cari a trecut cu pretinsul persecutat.

Soldatul Voicu spune că a fost luat ca ordonanță de colonelul Cristodorescu în ziua de 14 Martie. In acea zi colonelul l'a luat cu dînsul și l'a dus pe jos, pe șinele liniei ferate, pînă la locuința sa de la Filaret. Pe drum, colonelul ordonase soldatului să numere pașii pe cari îi va face pînă acasă. Din distanță în distanță, colonelul se oprea și îl întreba:

— Cîți pași am făcut pînă aci? apoi continua drumul în cea mai mare liniște.

Ajuns în casa de la Filaret, colonelul a stat puțin și apoi a eșit din noŭ cu ordonanța. In dreptul unei circiumi, colonelul dă 50 de baniĭ ordonanței și îl spune:

— Stai și mănîncă aci și așteaptă-mă pînă ce voiŭ veni să te iaŭ:

Soldatul mănîncă și așteaptă toată ziua. Colonelul nu mai venea. Tocmai spre seară, colonelul trece îmbrăcat în civil prin fața circiumei, fără însă ca să se oprească. Soldatul zărindu-l se ia după dînsul. La un moment dat, colonelul observînd că cine-va îl urmează, se întoarce repede:

— Ce vrei? Ce cauți după mine?

— Credeam că mă căutați pe mine, d le colonel, și veneam să mă vedeți, răspunde soldatul.

In acea seară, colonelul vine cu ordonanța în strada Semicercului, unde îl și închide în odaie punînd cîte două lacăte mari la ușĭ și la cele două ferestre.

De atunci, după spusele soldatului, colonelul venea la cîte trei, patru zile, aducea de mîncare soldatului: două pîini și brînză saŭ măsline. Ședea apoi lîngă dînsul pînă ce nenorocitul curățiа murdăriile trupești pe cari le făcuse în timpul cît fusese închis, îl trimetea să-și aducă apă și apoi iar îl închidea la loc.

Nici odată, în acest interval, maniacul nu a lăsat pe ordonanță să iasă în stradă; și în tot acest timp el n'a dormit în acea casă de cît de două ori, cînd, atunci, a dat drumul soldatului pentru a'i curăți casa și a'i șterge hainele. Ultima oară cînd colonelul a venit la prisonierul său, a fost în ziua de 10 Maiŭ cînd i-a lăsat două pîini și măsline; de atunci și pînă aseară, cînd a fost eliberat, soldatul n'a mai văzut pe colonel.

***

Soldatul va fi trimis astă-zi la regimentul 2 cetate, din care face parte.

——

Delegații secțiunei Ligei Culturale din Iași, la congresul din zilele de 24 și 25 Maiŭ, sunt d-nii profesori Teodor Burada, A. Densușianu, T. Antonescu, I. Tanoviceanu și studenții Brăiescu, Velciŭ și Tărăbuță.

——

Conform ultimelor dispoziții A. S. R. Principele Ferdinand al Bulgariei va visita Curtea noastră regală în Capitală, iar nu la Sinaia, la 3 Iunie.

In onoarea Principelui Ferdinand se va face pe platoul de la Cotroceni o mare revistă de trupe.

Principele Bulgariei va fi însoțit de primul ministru Stoiloff, ministrul de războiŭ, colonel Marcoff și mareșalul conte Bourboulon.

A. S. R. va sta trei zile în Capitală și va face o escursiune și la Curtea de Argeș.

——

D. Ferechide a încercat eri să împace pe d. Kirițopol cu d. Procopiŭ, propunîndu-le numirea unuĭ prefect neutru, anume a d-lui Manolescu din Pitești.

Demersurile d-lui Ferechide aŭ produs un resultat negativ.

——

Se vorbește că guvernul vrea să convoace pe săptămîna viitoare un congres liberal, la care să participe toți deputații și senatorii guvernamentali, precum și cîte doui delegați din fie-care județ.

——

D-nii G. Duca, Vintilă Brătianu și Take Protopopescu aŭ fost numiți în comitetul executiv pentru participarea Romîniei la expoziția din Paris.

——

Orfelinatul agricol Ferdinand

Se știe că M. Sa Regele a înființat, în amintirea fericitei însănătoșiri a A. S. R. Principele Ferdinand, de grava boală ce a suferit anul trecut, un orfelinat agricol, pe moșia regală Slobozia Zorleni, din județul Tutova.

Orfelinatul poartă numele Moștenitorului Tronului și are ca scop de a primi și crește băeți orfani, mai ales fii de militari, de a'i pregăti la viața agricolă.

Numărul copiilor va fi de cel puțin de 30.

***

Cu prilejul ultimei sale vizite la Birlad, A. S. R. Principele Ferdinand a fost la Zorleni, unde a vizitat cu de amănuntul orfelinatul, deja instalat și gata de a primi, pentru creștere, pe micii orfani.

Astă-zi M. Sa Regele a promulgat și regulamentul nouei instalațiuni.

Suveranul își rezervă dreptul de a se pronunța asupra admiterilor copiilor, în orfelinat. De aceea, cererile de admisiune se vor adresa direct M. Sale.

***

Instrucțiunea ce se va da orfanilor va cuprinde un învățămînt corespunzător cu clasale primare rurale, însă cu noțiuni complecte de agricultură, viticultură, grădinărie și în genere de toate cunoștințele necesare unui țăran romîn.

Instrucțiunea religioasă va fi încredințată preotului comunei Slobozia-Zorleni.

Cîntul și exercițiile militare sunt obligatorii pentru toți orfanii, cărora li se va preda treptat și un învățămînt profesional, consistînd în meșteșuguri potrivite cu trebuințele sătenilor.

Orfanii vor sta în așezămînt, pînă la împlinirea vîrstei pentru serviciul militar.

***

Munca orfanilor, fie la cîmp, fie la fermă, se va estima, în fie-care zi, și cînd ea va trece peste jumătate din cheltuiala întreținerei sale în orfelinat, prisosul se va trece în «condica» orfanului, pe numele și în folosul său.

Tot aici se vor trece și primele bănești ce se vor acorda orfanului, ca recompensă pentru stăruința la studiu și buna purtare în institut.

***

Regulamentul prevede, ca zi de sărbătoare, ziua de 12 August, aniversarea nașterei A. S. R. Principelui Ferdinand.

Toți orfanii, cari aŭ fost crescuți în orfelinat, aŭ îndatorirea de a scrie, în această zi, către director, spre a'l informa despre situațiunea lor morală și materială, arătînd prin aceasta, că păstrează o fiiască recunoștință către acel ce 'i aŭ crescut.

——

Contrar afirmațiunilor unor ziare streine, pînă acum nu s'a luat nici o dispoziție în vederea visitei M. S. Regelui la Petersburg, visită care se va face între 15 și 20 Iunie, de oare-ce nu s'aŭ stabilit încă proporțiunile ce se vor da acestei visite.

——

Consiliul comunal al Iașului este convocat pentru ziua de 28 Maiŭ.

Administrația comunală a Iașului este hotărîtă a cere votarea unei serii de împrumuturi de 1000 0/0 lei, sumă pînă la care este suficientă aprobarea ministrului de interne.

Această cerere este motivată de sechestrele puse pe veniturile comunale. Imprumuturile vor servi la ridicarea sechestrelor și la achitarea plăților urgente.

***

In ce privește demisia administrației comunale, d. Ferechide a văzut eri pe d. D. Sturdza, căruia i-a supus cazul.

S'a hotărît de a se insista pe lîngă d. Ganea de a'și retrage demisia și de a rămîne, în capul afacerilor Iașului, pînă la alegerile comunale din Noembrie.

***

Asupra acestor alegeri, un colectivist din Iași ne spunea astă-zi, că, în urma ultimelor evenimente, partidul liberal își poate lua ori-ce speranță de reușită.

— Doar la colegiul al II-lea de comună să putem face ceva. Dar și acolo, ne spunea liberalul ieșan, *avem chiar pe sergenții de oraș în potriva noastră, de oare-ce sunt în proces cu comuna, pentru restituirea reținerilor ce li s'aŭ făcut din leafă.*

——

Ni se afirmă că subprefectul Panait Oardă, din plasa Siret, jud. Covurlui, are trei moșii cu arendă în plasa sa, fapt pe care legea îl oprește categoric.

S'a denunțat cazul și ministerului de interne, dar nu s'a luat nici o măsură.

——

Rugăm pe d-nii abonați, al căror abonament a expirat, să binevoiască a trimite reînoirea abonamentului, căci în caz contrariŭ vom fi nevoiți a suprima trimiterea ziarului.

POȘTA ADMINISTRAȚIEI

——

D-nii depozitari din provincie, cari nu ne-aŭ achitat costul pe Aprilie, sînt rugați să ne trimită imediat achitarea. Dacă cu întoarcerea curierului nu primim achitarea, vom lua măsuri în consecință.

MASINE AGRICOLE și INDUSTRIALE
Watson & Youell
14 Str. Academiei 14
BUCUREȘCI
GALAȚ, Strada Portului și BRĂILA, Strada Regală

Mobilă Tapisată

1 2 Garnitură **Mobile tapisate cu covoare, plus de mătase** compus de o **canapea, 2 fotoluri, 4 scaune** se vinde cu

LEI 300

Peste 20 garnituri în permanență gata. Pentru provincie embalagiu Gratis.
Magazin de Mobile **I. GLUKMAN**
Piața Amzei 5, colț Calea Victoriei

De arendat Moșia Golășei, din comuna Bujor (stațiunea calei ferate, plasa Prutul, județul Covurlui. Se arendează cu începere de la 23 Aprilie 1899. Arendașul însă are dreptul așĭ face arăturile și a înțelenia chiar în toamna anului curent, conform contractului actualului arendaș.
Doritorii se pot adresa D-lui *L. Catargiu*, în București, strada Biserica Amzi, iar pentru vizitarea moșiei se pot adresa direct la însărcinatul *Costache Stanciu* din Bujor.
In aceleași condițiuni se arendează de D-l L. Catagiu și moșia Docaneasa, din plasa Tîrgului, județul Tutova

Anunciŭ
Magazinul de Coloniale și Delicateso
George V. Pallade
(fost Corneliŭ Danielescu)
14, Strada Câmpineanu, No. 14
Colțul Pasagiului Romîn
Asortat din noŭ cu tot felul de articole de coloniale proaspete; primește zilnic trufandale și delicatese, cu prețuri modeste.
Serviciul conștiincios

Doctor C. Răutzoiŭ
s'a mutat tot în
Strada Primăverei, No. 38
Consultațiuni între 12 — 3 p. m.

Am onoare de a aduce la cunoștința onor public că cu începere
de la 1 Iunie 1898
se va redeschide stagiunea balneară a
Mareluĭ
HOTEL CALIMANEȘTI
pe care îl țin în întreprindere, precum și restaurantul, unde d nii vizitatori vor găsi o ***Bucătărie*** foarte aleasă, cu mîncări ***Franceze, Germane*** și ***Orientale,*** precum și ***Băuturi indigene și streine.***
Hotelul e iluminat cu electricitate
Parc splendid
Sperăm că onor. public, de care sunt în destul de cunoscut, mă vor onora cu presența lor, asigurîndu-i că vor găsi un ***serviciŭ prompt și prețuri moderate***
Cu deosebită stimă
Antrepenor. **N. ULMEANU.**

Doctorul Cobilovicĭ
Intorcîndu-se din streinătate 'și reia orele de consultație **de la 2—3 p. m,**
Special în Boale de femeĭ și copiĭ
Mamos
Strada Carol No. 18

Doctoru E. MANOLESCU
de la Facultatea de medicină din Paris
Boale interne, de Femeĭ și Faceri (Mamoș)
Tratează de asemenea boalele de copiĭ si Syphilitice
Consultațiuni de la 2—5 p. m.
Pentru saraci Luni și Joui gratis
321 Calea Moșilor 321
Cabinet medical

VITTEL GRANDE SOURCE
Apa Minerala Naturala
GUTĂ, NISIP, DIABET GUTOS
CĂI URINARE
RUMATISM GUTOS, STOMAC
BEUTURA ARTRITICILOR
GRANDE SOURCE VITTEL

Nu cumpărați Mașini și Unelte Agricole înainte de a visita
CEL MAI MARE DEPOSIT DE TOT FELUL DE
MAȘINE și UNELTE AGRICOLE
Medalia de Aur 1891 ***Medalia de Aur 1891***
EUGENIU BEHLES
Representant General
al
Renumitel Fabrici **TH. FLÖTHER** din Germania
BUCUREȘTI
Strada Bibescu-Vodă, 1 și 3 (In dosul Așez. Brîncovenești)

Se recomandă D-lor **AGRICULTORI**, pe lîngă tot soiul de ***Mașini și Unelte Agricole și Industriale de o soliditate și perfecțiune neîntrecută***
LOCOMOBILE și TREERĂTORI
din renumita Fabrică TH. FLÖTHER
Premiate cu **MEDALIA DE AUR** *la concursul de la ȘCOALA DE AGRICULTURA de la Herăstrău 1891*
TREERATOAEA NOUA ***„Flöther" Model 1898*** **PATENTATA**
Prevăzută cu ***Tripla curățitoare, Trei vînturi*** ceea-ce nu posedă nici o treerătoare de ori-ce alt sistem existent și ***TOBA PENTRU BATUT PORUMB*** aplicabilă numai la TREERATOAREA «FLOTHER» **bătînd pe zi 150 pînă la 200 chile mari de porumb, cu saŭ fără foi și fără risipă**
Pluguri de tot felul cu 1, 2, 3 și mai multe brăzdare și cu SEMĂNĂTORI de PORUMB,
Cele mai perfecționate și solide, construite din otel
SECERATORI simple, CONTINENTAL și CORITOARE
Cele mai solide și mai practice. Model 1898
SECERATOARE „BONNIE" ***CU TAISUL LA DREAPTA*** *din renumita fabrică* **Johnston Harvester** *(America)*
Cele mai ușoare și solide, construite din otel garantat
Garanție absolută pentru buna funcționare și material solid al tutulor mașinelor
Representant general al renumitei Case ***SIMON BUHLER & BAUMANN***
— Pentru instalațiuni de Mori perfect Automatice cu Valțuri —

www.dacoromanica.ro

FOIȚA ZIARULUI »EPOCA

21

NIȚOLAE GOGOL

TARAS BULBA

ROMAN ISTORIC

DIN VIAȚA REPUBLICEI CAZACILOR

Și Borodaty, împins de pofta cîștigului, se plecă să ridice această pradă frumoasă. El îi luă un pumnal turc împodobit cu pietre scumpe, îi scoase punga plină cu galbeni, îi desprinse de la gît un săculeț cu rufe în care se găsea ș'o șuviță de păr dată de o fată tînără în semn de iubire. Borodaty n'auzea că ofițerul cu nasul roșu, pe care îl răsturnase o dată de pe șea, venia asupra lui pe la spate. Ofițerul ridică sabia și-i dete o lovitură sdravănă pe gîtul său întins. Capul i se rostogoli d'o parte și trupul d'alta, stropind cu sîngele său pămîntul. Abia ofițerul biruitor apucase de chică capul atamanului pentru a-l lega de șeaua sa, și se ivi un răsbunător.

Întocmaĭ ca un vultan, care după ce se învîrtește în cerc, s'oprește d'odată și se aruncă ca o săgeată asupra prăzeĭ sale, tot așa fiul lui Taras, Ostap, se aruncă asupra ofițerului cazac și-i asvîrli lațul după gît. Fața cea roșie a ofițerului se făcu și mai roșie cînd nodul lațului îi strînse gîtul. El apucă un pistol, dar mîna sa nu putu să'l îndrepte și glonțul se perdu în cîmpie. Ostap deprinse de la șaua leașului un laț de mătase, îi legă mîinile și picioarele, după cel-l'alt capăt de șeaua sa și 'l tîrî prin cîmpie, strigînd cazacilor: Umaniĭ să-și facă cea din urmă datorie față cu atamanul lor. Cînd aflară că atamanul lor nu mai e în viață, cazacii kurenului părăsiră lupta și ridicară trupul lui; apoĭ se sfătuiră pe cine să aleagă în locul său.

«Ce mai atîta vorbă! ziseră ei în sfîrșit; nu e cu putință s'alegem un kurenoĭ mai vrednic de cît Ostap Bulba.

E adevărat că-l mai tînăr de cît noĭ toțĭ; dar e deștept și înțelept ca un bătrîn.»

Ostap își scoase căciula și mulțumi tovarășilor săĭ pentru cinstea ce-i făceau, fără să pue însă nainte tinerețea sau lipsa lui de 'ncercări, căcĭ la vreme de războiu nu-ĭ chip de stat la îndoială. Ostap îi duse îndată asupra dușmanului și le arată că nu se înșelară făcîndu-l ataman.

In sfîrșit, Leșilor li se păru ziua prea fierbinte; eĭ se îndreptară și trecu a cîmpia pentru a se strînge de cea-l-altă parte. Colonelul cel scurt făcu semn unei trupe de patru sute de oameni care sta în rezervă aproape de poarta orașului, și aceștia descărcară puștile asupra cazacilor. Dar nu nemeriră de cît puțini oameni. Cîte-va gloanțe loviră boiĭ oștiriĭ, carĭ priviaŭ prostește lupta. Speriate, dobitoacele începură a sări, se aruncară asupra tabereĭ cazacilor, sfărîmară căruțele și călcară o mulțime de lume.

In acest moment, Taras, care ședea la pîndă, se aruncă cu tot polkul său asupra turmeĭ, îi tăiă drumul și cu țipete o întoarse asupra Leșilor pe carĭ'ĭ puse în cea mai mare încurcătură.

«Mulțămim, boilor! strigară zaporogiĭ; ne-ați slujit la drum, ș'acum ne slujiți și la luptă».

Cazacii s'aruncară din noŭ asupra dușmanului, mulțĭ Leșĭ pieriră, mulțĭ cazacĭ se deosebiră, între alțiĭ Meteliza, Silo, ceĭ doui Pisarenko. Vovtusenko și alțiĭ. Văzîndu-se strînși din toate părțile, polonii începură a striga să le deschidă porțile cetățiĭ. Mulțĭ zaporogĭ voiaŭ să urmărească pe fugarĭ pînă în oraș, dar Ostap opri p'aĭ săĭ zicîndu-le:

«Depărtați-vă, fraților, depărtîndu-vă de zidurĭ; nu e bine să ne apropiăm de ele».

Ostap avea dreptate, căcĭ chiar în acea vreme, o desbarcare obștească resună de pe vîrful zidurilor. Koșevoiul se apropiă pentru a felicita pe Ostap.

«Athamanul e tînăr, dar știe să ducă trupele ca o căpetenie bătrînă».

Bătrînul Taras întoarse capul pentru a vedea cine era noul athaman; el zări pe fiul său Ostap în fruntea kurenului, cu măciuca de athaman în mîna dreaptă.

«Uite blestematul!» își zise el cu veselie.

Și mulțumi cazacilor Umaniĭ pentru cinstea făcută fiului său.

Cazacii se retraseră pînă la tabăra lor. Leșii se arătară din noŭ pe întăriri, dar de astă dată bogatele lor *jupane* eraŭ sfîșiate, acoperite de sînge și praf.

«Eĭ! legatu-v'a-ți rănile?» strigară zaporogiĭ.

— Lasă, lasă! răspunse de sus colonelul cel gros învîrtind prin aer o frînghie.

Și multă vreme soldații din amîndouă părțile schimbară amenințări și injurii.

In sfîrșit, se liniștiră. Unii se duseră să se odihnească de oboseala luptei; alțiĭ își îngrijiră de rănĭ, făcînd legături din bogatele veșminte luate de la cei morți. Cei ce mai aveaŭ putere se puseră să adune morții și să i îngroape.

Eĭ săpară gropile cu săbiile și cu sulițele, ducînd țărîna în poalele caftanelor; înăuntru așezară cu îngrijire trupurile cazacilor, acoperindu-le cu pămînt pentru ca să nu rămîe eĭ hrană pasărilor. Hoiturile leșilor le legară de cozile cailor, alungîndu-i prin cîmpie cu lovituri de bice. Caiĭ, înfuriați, alergară multă vreme tîrînd prin praf trupurile sîngerate.

Cum înseră, toate kurenile se așezară în cerc vorbind despre isprăvile zileĭ, astfel stătură mult deștepți. Bătrînul Taras se culcă mai tîrziŭ de cît toți; nu înțelegea pentru ce Andry nu se arătase printre lupcea în închisoare? Dar Taras își aminti că inima lui Andry fusese tot-d'auna slabă pentru femeĭ și, în necazul său, el începu să blesteme Leașca care-i perduse copilul, jurînd să-și răsbune. Și el și-ar fi ținut cuvîntul, fără a fi mișcat de frumusețea acesteĭ femeĭ; ar fi tîrît o de lungul său păr prin tabăra căzăcească; ar fi zdrobit frumoșiĭ săĭ umeri albi ca veșnica zăpadă de pe vîrful munților înalți; ar fi îmbucătățit frumosul eĭ trup.

Dar Bulba nu știa ce-i păstra D-zeŭ pe a doua zi... El adormi, pe cînd streaja deșteaptă păzi toată noaptea în jurul focurilor, privind cu băgare de seamă în toate părțile.

(Va urma)

DOCTORUL MARCEL
Medic al Spitalului CARITAS
s'a mutat în
Calea Călărașilor, 64

S'A DESCHIS
Marea hală de Bere 10 Maiŭ
FOSTA COFETĂRIE
IORGU CONSTANTINESCU
STRADA CAROL
având și un Salon mare și Grădină frumos aranjate, unde se va servi ***Bere specială*** din fabrică domnului **BRAGADIRU**.

A SOSIT
MAȘINE de BUCĂTĂRIE
Sistem American
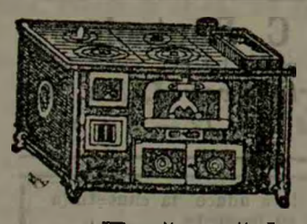
Aduc mare economiĭ la lemne
Buna funcționare e absolut garantată
Lămpi-Lămpi-Lămpi
Cele mai noui și elegante forme
ARTICOLE DE MENAGIU:
Porțelanuri, Cristaluri de „Bacarot"
Oțeluri emailate veritabile din streinatate.
Tacămuri de ALPACA veritabile.
BAI DE ZINC, solide, cu și fără dușuri
Prețuri foarte eftine
W. SINGER
27, Str. Lipscani, 27 (in fața str. Șelari)

ANTIPYRINA
EFERVESCENTĂ
LE PERDRIEL
în potriva Durerilor, Migrenelor, Boleĭ de Mare, etc.
Luată cu Acid Carbonic *suprimă Căreeii și Greața* produse prin întrebuințarea doctorieĭ.
LE PERDRIEL & Cie, Paris.

Mașine Agricole
ȘI
INDUSTRIALE
SAL SACHS
BUCUREȘTI—Str. Smirdan, 23—BUCUREȘTI
Sucursale: BRAILA, GALAȚI, CRAIOVA
MAȘINE AGRICOLE
ȘI
INDUSTRIALE

MAȘINE DE BUCATE
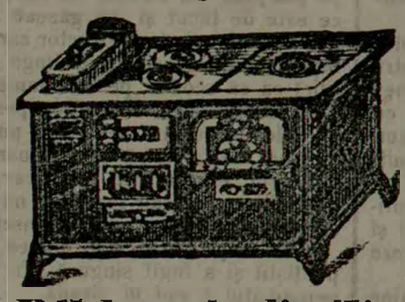
din Renumta fabrică Gebrider Roeder din Darmstat, recunoscute ca cele mai bune și cele mai económe în combustibile.
Băĭ lucrate din Zinc de orĭ-ce dimensiune cu sobă pentru încălzit apa din Baie
DUȘURI pentru CAMERE cu aer COMPRIMAT
EXPOZIȚIA PERMANENTA de LAMPI
PENTRU
PETROLEU ȘI GAZ AERIAN
MARCUS LITTMANN S-sor I. WAPPNER
Calea Victorieĭ No. 61
vis-à-vis de Episcopie

MAREA PANORAMA
NAȚIONALĂ
Reprezentînd LUAREA GRIVIȚEI
la 30 August 1877
Tablou circular colosal executat de renumiții pictorĭ artiști din Münich
PUTZ, KRIEGER, FROSCH
REISNACHER și NEUMANN
după ridicărĭ făcute la fața locului
DESCHISĂ de la orele 9 dimineața pînă la 6 seara
Prețul de intrare: 1 leŭ de persoană, iar pentru școlarĭ, studenți, copiĭ și militarĭ de grade inferioare, 50 de banĭ.
JOIA, ziua, High-Life
De la 2—6 seara
Intrarea 2 leĭ de persoană și 1 leŭ pentru copiĭ
București, Bulevardul Coltea, (linea Primărie)

MARELE MAGASIN ROMÂN
DIMITRIE PETRESCU
Calea Moșilor, No. 1, (colț cu Piața Sf. Anton)
AU SOSIT
Pentru sesonul de primă vară și vară, toate noutățile în *Lainagiurĭ, Mătăserie, Catifele, Toualuri, Zefiruri, Picheturĭ, etc. etc.*
MARE ASORTIMENT
De: *Olande, Sifoane, Malapolam* în toate lățimele și qualitățile de Leĭ **11,75** Buc. Șifon foarte bun 30 jum. Metre și pînă la cele mai fine calități.
Șervete, Mese, Prosoape, Ciorapĭ, Batiste.
Lingerie pentru Dame, Bărbați și Copiĭ
TRUSOURI GATA ȘI DE COMANDA
In acest Magazin se poate procura Trusouri complecte **de la 150 pînă la 10,000 Leĭ**
BRODERIE, DANTELE, VALANSIENE
RAYOANE SPECIALE DE
Covoare, Perdele, Stofe pentru mobile
Coverturĭ de pat și de mese, precum și toate articolele atingătoare de branșa Tapițerilor.
Mare atelier propriu pentru comenzĭ de orĭ-ce fel de lingerie, Broderie de mînă, precum Cămașĭ bărbățeștĭ, croiala Franțuzească, după un sistem special a celeĭ mai renumite case din Paris.
In voiajul făcut în Franța, Anglia, Elveția, etc., făcînd cumpărărĭ marĭ, de Mătăsurĭ, Lainagiurĭ, aceste articole sunt puse în vînzare cu prețurĭ ne mai pomenit de eftine.

Țuică de Florica
Lacrima de Prune
Țuica de Goleștĭ
Cereș. Prefectural
Cereș. Prefectural
(Marca de Comerciŭ este depusă la Tribunalul Argeș)
Țuica este fabricată din prune; singură nevătămătóre sănătățeĭ; cel mai bun apetissant.
Nu trebuie să lipsească din niciĭ o casă
Mare Depozit la gara Goleștĭ
Cererile pentru en gros să se adreseze la
ION R. RĂDULESCU, — Pitești.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Bucureștĭ, calea Dorobanților, 117. · Craiova, strada Bucovăț, 16
Recomandă Marele lor Depositi de
MAȘINE AGRICOLE
PRECUM:
LOCOMOBILE cu sau fără aparat de ars pae
de la 2 și jumătate pînă la 30 cal putere
BATOAZE de GRÂU de toate Mărimile de la 2 și jumătate pînă la 12 cal putere
BATOAZE de PORUMB No. 5, cu Elevator pentru LOCOMOBILĂ și cu Mînă
Mașine de semănat, Mașine de ciuruit și vînturat, Mașine de ales neghina și secara din grâŭ
MORI DE MĂCINAT
Instrumente trebuincioase Mașiniștilor, Curele englezești de prima calitate
Pietre de moară franțuzești, Mașine de secerat „WOOD" cu sau fără aparat de legat snopi
Pluguri de Oțel făurit peste tot
cu una pînă la 4 brazde
COSITOARE
GRAPE de FIER cu două și treĭ aripĭ, cu dinții ARTICULAȚI
ȚEVI DE CAZAN pentru LOCOMOBILE și altele
In Atelierul Nostru primim Reparațiuni de LOCOMOBILE din orĭ-ce Fabrică
VÎNZĂRĬ CU CONDIȚIUNĬ AVANTAGIOASE

DE VINZARE
Casa No. 31 și 33, Strada Negustorĭ, teren mare, bun pentru construcțiuni.
Teren de parcelat, 94 pogoane, calea Dudești și Laborator. Inlesniri de plată.
DE ARENDAT
Moșia Parepa 1000 pogoane arabile 12.000 leĭ, pămînt negru, jumătate oră de la gara Albești și Inotești.
Pentru toate a se adresa la d-nul I. ȚEȚU, Strada Lipscani No. 1, (la «Ciuele negru»).

R. Schvartz & V. Ascher
Pictorĭ, Zugravĭ de firme
Decorațiuni Teatrale
Și Vopsitorie fină
BUCUREȘTI
Calea Mosilor No. 189
(Vis-à-vis de Biserica Olari

D-na ANNA
renumita **cărturăreasă** care ghicește cu multă artă *trecutul presenlul* și *vilorul*, locuește în **Strada Țăranilor, No. 35**

Incercați și vă convingeți
I. N. Dimitriu & J. Steinhardt
BUCUREȘTI
Str. Decebal, 22 și Calea Moșilor, 35
Prețurile cele mai reduse
Filiale alea Griviței No. 84
ATELIER
Strada Decebal No. 9
LA LAMPA ELEGANTĂ
Cel mai mare magasin de:
Porțelanurĭ, Cristaluri, Sticlăriĭ
LĂMPĬ, TACÎMURI, ARGINTĂRII
Mobile de Fier
FILTRE BRONZĂRII
Și tot felul de articole pentru menaj
Prețurile cele mai reduse
Tot-d'a-una asortat **cu cele mai frumoase articole de lux**
Cele mai frumoase asortimente pentru:
Restauranturĭ, Berăriĭ și Cafenele
Incercați și vă convingeți

București.—Tipografia Curții Regale F. Göbl Fiii No. 3.—București

www.dacoromanica.ro